

Глава 1

Симптомът болка

*, „Непрестанно забързаният модерен човек
няма време през деня,
а вечерта е твърде уморен, за да мисли.
И отгоре на всичко смята това за щастие.“*

Джордж Бърнارد Шоу

Не може да се каже точно кога се появява това внезапно усещане за лека болка: отначало съвсем за кратко, а впоследствие, когато стане осезаемо, може да се разбере и откъде идва. Или пък възниква някакво непривично чувство при случайното поглаждане с пръсти на определено място. После се открива нещо, което е необичайно. Или поне преди не е било там. Странно, това втвърдяване... „Хм, нямам спомен да съм се удрял...“ Често така започва драматичната история на заболяването при някои пациенти.

Но може да се случи и по друг начин. Вероятно липсва болка. Впрегнати в ежедневния график, не ни остава време да обърнем внимание на това странно чувство – но то се натрапва, смущаващо и безкомпромисно. Подцененото „не се чувствам много добре“ се превръща в потискащо състояние. Нещо не е наред. Очевидно в тялото текат процеси, които не водят към нищо добро. Първите неща в претъпкания дневен график вече отстъпват назад. Важно става само едно – възможно най-бързо да отидем на лекар.

Тялото моли за внимание по необичайни начини. Нещо почуква, първоначално съвсем тихо. Плах сигнал от нашия организъм, този странен непознат. Сигналът всъщност остава нечут! Досега разпределението на ролите е пределно ясно. Шефът казва накъде, тялото трябва да изпълнява. Твърде малко сън, твърде много алкохол, цигари, обикновено вредна храна – налага се да изтърпи всичко. Претоварване с работа, продължителен стрес, негативни мисли... Тялото ни понася жестоки удари и въпреки всичко трябва да има добри постижения. Всъщност нещата се получават. Или поне досега.

Добре, но ако сме откровени, на заден план се спотайва особено предчувствие. Някак човек знае, че това не може да продължава дълго. Смущаващите мисли обаче лесно се отпъждат. Всъщност ние сме наясно със зверската експлоатация, на която подлагаме собствената си физика. Но фактът, че резервите толкова бързо се стопяват, действа много отрезвяващо.

Визитите при лекаря вършат тази работа... Нали на лекар ходят само болните, старите и онези пъзльовци, които винаги се притесняват за най-лошото при най-малката болница. За дейните хора при всички случаи има заседания, срещи и проекти. Прегледи? Лекари? Човек трябва да си постави приоритети: първо – кариеата и материалното състояние или оцеляването, а след това – евентуално ранно оттегляне, за да се разтовари от стреса, докато той се стопи напълно. И накрая продължително да се наслаждава на всичко, за което вече се е преоборил.

Но невинаги става така, както го планираме. Пътят е начертан и ние държим всичко здраво в ръце... или почти всичко. Внезапно по средата на играта получаваме жълт картон, понякога дори и червен. Едва тогава започваме бавно да осъзнаваме, че нещо се пропуква. Колкото и неприятно да е това прозрение, понеже отключва най-големите ни страхове, толкова е и важно. Вече сме готови да получим компетентна помощ. Колкото по-рано един пациент забележи и приеме, че има проблем, толкова по-голяма е вероятността за успешна терапия. Затова в началото на всяко решение е осъзнаването на факта, че проблемът е налице!

Имам проблем

“Няма праведен нито един.“
Римляни 3:10

С духовното здраве нещата стоят по сходен начин. Кой ще му обърне внимание, ако не осъзнава, че „боледува“?! Може би се питате: „Как да разбера дали имам такъв проблем?“. Е, държа да ви кажа, че ако не сте закъсали, то със сигурност имате известни трудности! Не искам да ви засегна с това твърдение. Преди да заемете отбранителна позиция, ми позволете да си довърша мисълта. Аз самият също имам неприятности по този въпрос! Да, всъщност всеки човек е „загазил“. Някои го осъзнават, други – не. Има и такива, които не знаят, че важна част от живота им куца. Макар последиците да са налице, причината може да не се знае. Дори хора, които в течението на времето си дават сметка за ситуацията, често нямат смелостта да направят нещо, за да я променят. Най-безнадеждните случаи обаче са на твърде гордите, които не желаят да признаят, че имат проблем.

И все пак въпросът за общовалидността на духовното заболяване при човека изплува отново. Той е напълно резонен и бих искал да го изясня в следващата глава. Позволете ми обаче преди това да обърна внимание на друг важен въпрос – как да разберем, че духовното здраве куца? С други думи, по какво се познава, че имаме проблем в тази област? Два аспекта ни водят към отговорите. Единият е субективен. Различните хора го възприемат по различен начин. Другият е обективен – напълно независим от възприятията и възгледите ни.

Да започнем с първия аспект.

Колко време измина от момента, в който бяхте истински свободни? Познавате ли чувството на неудовлетвореност, когато след всеки връх трябва да преживеете значително по-дълга фаза на вътрешна празнота? Чувствате ли понякога копнежа за истинско обновление? Ако да, това е сигнал за дълбоко противоречие. Не се тревожете, в добра компания сте! Болшинството хора не могат да се освободят от чувството, че животът минава покрай тях. Имат непрестанното усещане, че тъпчат на едно място или че трябва постоянно да запълват дупки. Животът им прилича на разрушен, просмукан от влага зид, който трябва постоянно да се измазва, боядисва и декорира само за да рухне скоро след това отново. Мириසът на застояло, напуканата

боя и мухълът ще се разпространяват, докато не се заемем с основния проблем и не изградим зида пак из основи. Възможно ли е вашият живот също да се нуждае от „основен ремонт“, за да имат успех всички усилия, които полагате? За да се развивате като личност?

Безпокойството на сърцето е сигурен индикатор за занемарена душа. Ако всичко преживяно, всичко постигнато и всичко придобито никога не е достатъчно, за да ни донесе вътрешен мир и удовлетворение, това е ясен сигнал за дълбоко залегнал дефицит. Ако имаме всичко и въпреки това се чувстваме празни, със сигурност в живота ни има пробойна. Може би от „бурето“ на собствените ни потребности липсва цяла дъска или сме буре без дъно. Само поставянето на липсващата част може да разреши проблема и да отвори възможностите за живот в пълнота.

Друг аспект също спомага да разберем дали имаме кардинален проблем в живота. Някой отвън трябва да прецени състоянието ни. Анализ от този род трябва да се прави от вещо лице, експерт в тази област. По въпросите за вярата Бог, нашият Създател, безспорно е този специалист. При НЕГО със сигурност ще намерим правилните отговори на своите въпроси.

Бог е категоричен, че всички ние – и отделният човек, и човечеството като цяло – имаме наистина голям проблем. Това не е нещо, кое то ни засяга между другото. То е много по-дълбоко, защото пропива мисленето, чувствата, говора, действията и цялата ни същност. Това е решителната точка, която може да сложи под въпрос де факто цялото ни съществуване.

В какво се състои този проблем?! Последвайте ме в следващите глави в търсене на отговора.